

**Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi
w Gminie Radzionków**

za rok 2014

Radzionków, marzec 2015 r.

Spis treści

Spis treści	2
1. Wstęp.....	3
2. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania	4
3. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.....	5
4. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.....	6
5. Liczba mieszkańców Gminy Radzionków	7
6. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 w zakresie obioru odpadów komunalnych.....	8
7. Ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.....	8
8. Ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, odbieranych z terenu gminy	11
9. Podsumowanie	13

1. Wstęp

Niniejsza analiza ma zobrazować stan gospodarki odpadami w gminie w kontekście możliwości optymalizacji systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Radzionków oraz ma dostarczyć niezbędnych informacji w zakresie możliwości technicznych i organizacyjnych gminy dotyczących zagospodarowania odpadów zgodnie z ustawowymi wymogami. W wyniku analizy Gmina winna posiadać wiedzę w zakresie liczby wszystkich mieszkańców gminy, liczbie właścicieli nieruchomości nie objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, a także ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy, a w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania przeznaczonych do składowania.

Podstawą prawną sporządzenia opracowania jest art. 3 ust. 2 pkt 10 w zw. z art. 9tb ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 1399 ze zm.). Zgodnie z ww. przepisami przedmiotowa analiza jest opracowywana na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi i obejmuje w szczególności:

- możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;
- potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych;
- liczbę mieszkańców;
- liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządza się w terminie do dnia 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy.

Podczas sporządzania opracowania wykorzystano następujące materiały i źródła:

- Wojewódzki plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego,
- uchwała w sprawie wykonania ww. Planu,
- ustawy i rozporządzenia dotyczące przedmiotu analizy,
- sprawozdanie składane przez przedsiębiorcę z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2014 rok,
- sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za rok 2014 składane przez burmistrza do marszałka województwa,
- strony internetowe, m.in. www.bip.radzionkow.pl,
- dane statystyczne (GUS).

W związku z tym, że jest to już trzecia analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Radzionków dane wynikowe za rok 2014 porównano z dwoma poprzednimi latami, dla których te analizy już sporządzano

2. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

W związku z wejściem w życie od dnia 1 stycznia 2012 roku ustawy z dnia 1 lipca 2011 roku o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011 r. Nr 152, poz. 897), podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do przekazywania odebranych od właścicieli nieruchomości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania do regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych.

Zgodnie z założeniami „Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 2014” przyjętego przez Sejmik Województwa Śląskiego (Uchwała Nr IV/25/1/2012) zagospodarowanie w 2013 r. całego strumienia zmieszanych odpadów komunalnych w regionalnych instalacjach wymaga funkcjonowania instalacji MBP o mocy przerobowej w części mechanicznej dla zmieszanych odpadów komunalnych na poziomie ok. 720 tys. Mg, czyli ok. 360 tys. Mg w części biologicznej. Przy założeniu, że planowane regionalne instalacje zostaną wybudowane zapewniona będzie wymagana docelowo przepustowość instalacji regionalnych dla przetworzenia całego strumienia zmieszanych odpadów komunalnych w perspektywie do 2020 roku.

Ilość wytwarzanych w Regionie II odpadów w tym konieczny do osiągnięcia poziom redukcji odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania oraz docelowy zakaz składowania odpadów o określonej kaloryczności wskazują, że istnieje potrzeba działań zmierzających do wybudowania instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych jako elementu kompleksowego systemu zagospodarowania odpadów komunalnych.

Województwo Śląskie zgodnie z WPGO podzielono na IV regiony pod względem prowadzenia kompleksowej, regionalnej gospodarki odpadami komunalnymi. Gmina Radzionków weszła w skład regionu II. Według Uchwały Nr IV/25/2/2012 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 24 sierpnia 2012 roku w sprawie „wykonania Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 2014”, dla regionu II wyznaczono jedną instalację o statusie instalacji regionalnej:

Nazwa i adres podmiotu zarządzającego	Adres instalacji	Status instalacji
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. ul. Obroki 140, 40-833 Katowice	ul. Milowicka 7a 40-833 Katowice	Regionalna (MBP – instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania)

Poza tym wyznaczono szereg instalacji o statusie instalacji zastępczych:

- 16 sortowni odpadów komunalnych,
- 14 kompostowni odpadów komunalnych,
- 11 składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

Uchwałą Nr IV/32/9/2013 z dnia 25.03.2013 r. zmieniającą powyższą uchwałę Nr IV/25/2/2012 Sejmiku Województwa Śląskiego rozszerzono wykaz instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (MBP):

Nazwa i adres podmiotu zarządzającego	Adres instalacji	Status instalacji
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. ul. Lecha 10, 41-800 Zabrze	ul. Cmentarna 19f 41-800 Zabrze	Regionalna

Natomiast kolejną Uchwałą zmieniającą Nr IV/55/22/2014 z dnia 29 września 2014 r. rozszerzono wykaz instalacji do mechaniczno - biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (MBP):

Nazwa i adres podmiotu zarządzającego	Adres instalacji	Status instalacji
ALBA Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. ul. Starocmentarna 2, 41-300 Dąbrowa Górnicza	ul. Główna 144A 42-530 Dąbrowa Górnicza	Regionalna

Następna zmiana tj. Uchwała Nr IV/55/22/2014 z dnia 29 września 2014 r. wprowadziła kolejne rozszerzenia o wykaz instalacji do mechaniczno – biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz wykaz kompostowni odpadów komunalnych oraz wykaz składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne:

Nazwa i adres podmiotu zarządzającego	Adres instalacji	Status instalacji	Rodzaj instalacji
Miejski Zakład Składowania Odpadów Sp. z o. o. ul. Grenadierów, 41-200 Sosnowiec	ul. Grenadierów 41-200 Sosnowiec	Regionalna	Instalacja MBP Kompostowanie w przyzmach Składowisko odpadów komunalnych

Odpady z terenu Gminy Radzionków w 2014 roku przekazywane były do właściwych instalacji, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, m.in. do:

Nazwa i adres podmiotu zarządzającego	Adres instalacji
REMONDIS Tarnowskie Góry Sp. z o.o. ul. Nakielska 1-3; 42-600 Tarnowskie Góry	ul. Laryszowska w Tarnowskich Górach
SARPI Dąbrowa Górnicza Sp. z o. o. ul. Koksownicza 16, 42-523 Dąbrowa Górnicza	ul. Koksownicza 16 42-523 Dąbrowa Górnicza

3. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

W związku z tym, że w regionie II brakuje instalacji regionalnych, które pokryłyby jego potrzeby istnieje potrzeba tworzenia nowych instalacji zarówno mechaniczno-biologiczne jak i kompostownie, sortownie posiadające status instalacji regionalnej. W roku 2014 powstały dwie instalacje MBP, jedna z nich zawiera również składowisko i kompostownię o statusie instalacji regionalnej.

W związku z tym, że Gmina Radzionków jest niewielką gminą nie ma możliwości ekonomicznych samodzielnie podejmować się budowy, utrzymania i eksploatacji własnych regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych. Budowa takiej instalacji samodzielnie jest nieuzasadniona nawet w przypadku wskazania odpowiedniej lokalizacji dla takiego przedsięwzięcia. Jedynym możliwym rozwiązaniem byłoby podpisanie porozumienia oraz realizacja zadania wspólnie z innymi gminami bądź współpraca z podmiotem prywatnym w tym zakresie.

Gmina Radzionków obserwuje rozwijający się rynek gospodarczy i w miarę możliwości uczestniczy w spotkaniach w ww. zakresie.

4. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

W związku z przejęciem przez gminy z dniem 1 lipca 2013 r. obowiązku odbioru odpadów komunalnych ze swojego terenu to rok 2014 jest pierwszym rokiem kalendarzowym, w którym system obowiązywał w całości. Ze względu na objęcie nowym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi nieruchomości niezamieszkanymi w Gminie Radzionków można przypuszczać, że system jest bardziej szczelny pod względem odbioru odpadów.

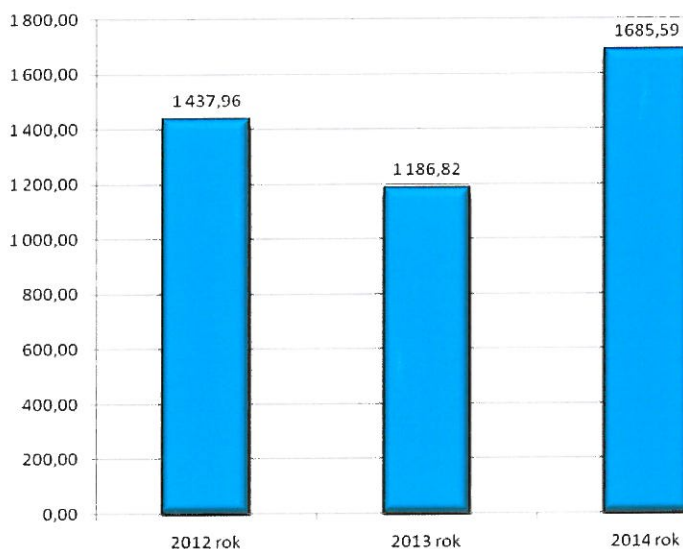
Koszty funkcjonowania nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi poniesione w 2014 roku kształtują się następująco:

Lp.	Element systemu gospodarowania odpadami komunalnymi związany z kosztami	Poniesione koszty w 2014 roku [zł]
I.	Odbiór odpadów z terenu gminy	
1.	Odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkanymi	867 080,30
2.	Odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkanymi	236 259,97
3.	Odbiór odpadów poremontowych od mieszkańców	13 869,60
4.	Odbiór przeterminowanych leków w pojemnikach rozstawionych w aptekach zlokalizowanych na terenie Gminy	2 540,00
5.	Zakup pojemników przeznaczonych do zbiórki zużytych baterii	3 177,09
II	Gminny punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych	
1.	Prowadzenie punktu, w tym zbiórka odpadów komunalnych selektywnych	48 000,00
2.	Utrzymanie punktu (dostawa wody, odbiór ścieków, dostawa energii elektrycznej, tablica informacyjna)	3 428,72
3.	Koszty inwestycyjne związane z budową punktu, wykonanie oświetlenia	364 800,00
III	Działania informacyjno - edukacyjne związane z kosztami	
1.	Kampania informacyjno-edukacyjna dot. gospodarki odpadami na terenie Gminy Radzionków dofinansowana ze środków WFOŚiGW w Katowicach (wydruk i dystrybucja broszury informacyjnej)	4 500,00
2.	Organizacja konkursu na nazwę dla Gminnego punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w tym zakup nagród	1 360,50
IV	Pozostałe koszty, w tym wynagrodzenia, zakup niezbędnych materiałów i wyposażenia, zakup kart identyfikacyjnych	140 571,44
	Łącznie:	1 685 587,62

Poniżej przedstawiono wykres, na którym porównano łączne koszty odbioru odpadów komunalnych w latach 2012 - 2014. Należy jednak zaznaczyć, że w 2013 roku były to koszty w części szacunkowe oraz dotyczące „starego systemu śmieciowego”. Rzetelna ocena i porównanie kosztów w stosunku do efektu – np. do osiągniętych poziomów odzysku, będzie możliwa po kilku latach funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami według nowych zasad. Koszty w następnych latach znacznie wzrosną, co wynika z przeprowadzonego pod koniec roku 2014 postępowania przetargowego dotyczącego

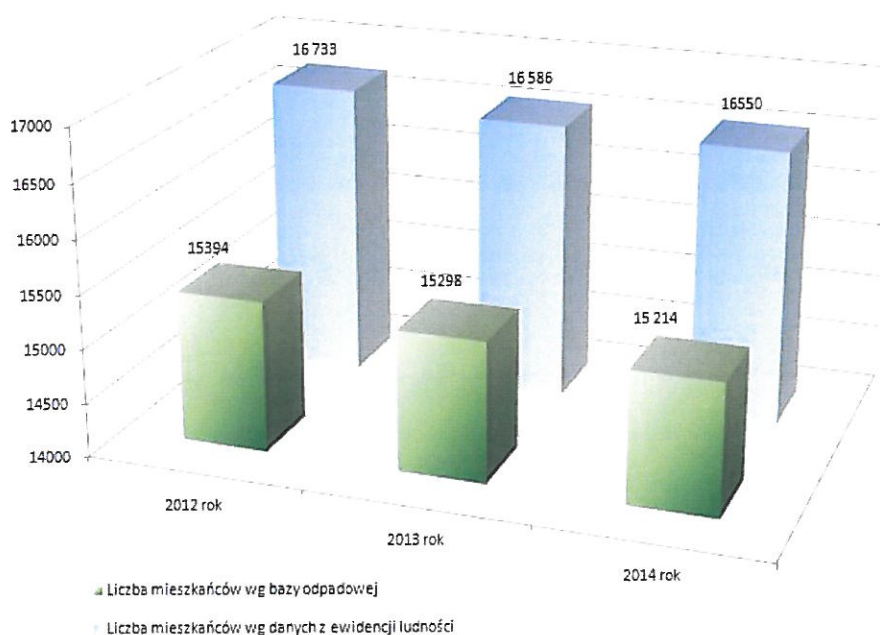
gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Radzionków i podpisanej w jego wyniku umowy obowiązującej w latach 2015 - 2016.

Koszty odbioru, odzysku, recyklingu i unieszkodliwiania odpadów [tys. zł]



5. Liczba mieszkańców Gminy Radzionków

Liczba mieszkańców Gminy Radzionków na dzień 31 grudnia 2014 roku, zgodnie z danymi zawartymi w ewidencji ludności to 16.550 osób. W 2014 roku zarejestrowano 159 zgonów, urodzeń 143. W stosunku do roku 2013 liczba mieszkańców zmalała o 36 osób. W okresie ostatnich lat w Gminie wyraźnie widoczny jest spadkowy kierunek procesów demograficznych, co wyraźnie widoczne jest na poniższym wykresie.



Jeśli chodzi o różnicę pomiędzy liczbą osób faktycznie zamieszkujących wynikającą ze złożonych przez właścicieli nieruchomości deklaracji a liczbą osób zameldowanych na terenie gminy, to na dzień 31.12.2014 r. wynosiła ona aż 1336 osób (ponad 8%).

Należy zaznaczyć, że dopiero pod koniec 2013 roku rozpoczęto działania związane z ustaleniem kręgu właścicieli nieruchomości, którzy pomimo ciążącego na nich obowiązku nie złożyli deklaracji „śmieciowej”. W wyniku podjętych czynności, polegających na porównaniu bazy danych nieruchomości, z których spłynęły deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z bazą podatkową powstała lista posesji, którą należało zweryfikować. Wynik tej weryfikacji to 2 posesje zamieszkałe przez 3 osoby, których właściciele nieruchomości nie dopełnili obowiązku złożenia deklaracji. W stosunku do tych właścicieli są aktualnie prowadzone postępowania administracyjne. Przyjmując liczbę osób wynikającą z deklaracji jako 100% mieszkańców, wskazane wyżej 3 osoby stanowią zaledwie 0,02%.

6. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 w zakresie obioru odpadów komunalnych

W wyniku wejścia z dniem 1 lipca 2013 r. nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na mocy zmiany ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Gmina Radzionków została zobowiązana do zorganizowania odbioru odpadów komunalnych na swoim terenie. Odbiorem odpadów komunalnych zostały objęte wszystkie nieruchomości zamieszkałe na terenie Gminy Radzionków, a na podstawie uchwały Rady Miasta Radzionków dodatkowo nieruchomości niezamieszkałe, których objęcie nie było obligatoryjne. W związku z powyższym nie ma możliwości aby właściciele nieruchomości z terenu Gminy Radzionków mieli podpisane indywidualne umowy na odbiór odpadów komunalnych z terenu nieruchomości, a w związku z tym nie istnieje potrzeba przeprowadzania kontroli ich posiadania. Przyjęcie takiego rozwiązania, zdaniem gminy, daje większe możliwości w zakresie uszczelnienia systemu śmieciowego.

7. Ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy

W związku z przyjęciem Uchwałą Nr IV/25/1/2012 z dnia 24 sierpnia 2012 roku przez Sejmik Województwa Śląskiego „Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego 2014”, analizę ilości wytwarzanych na terenie Gminy Radzionków odpadów komunalnych opracowano z zastosowaniem przedstawionego w nim wskaźnika wytwarzania odpadów przyporządkowanego małym miastom, a wynoszącego 354 kg/mieszkańca/rok. Dla celów porównawczych zastosowano jednolity ww. wskaźnik, warto jednak wspomnieć, że zawarte w WPGO prognozy wskazują na ciągły wzrost ilości wytwarzanych przez mieszkańców odpadów komunalnych.

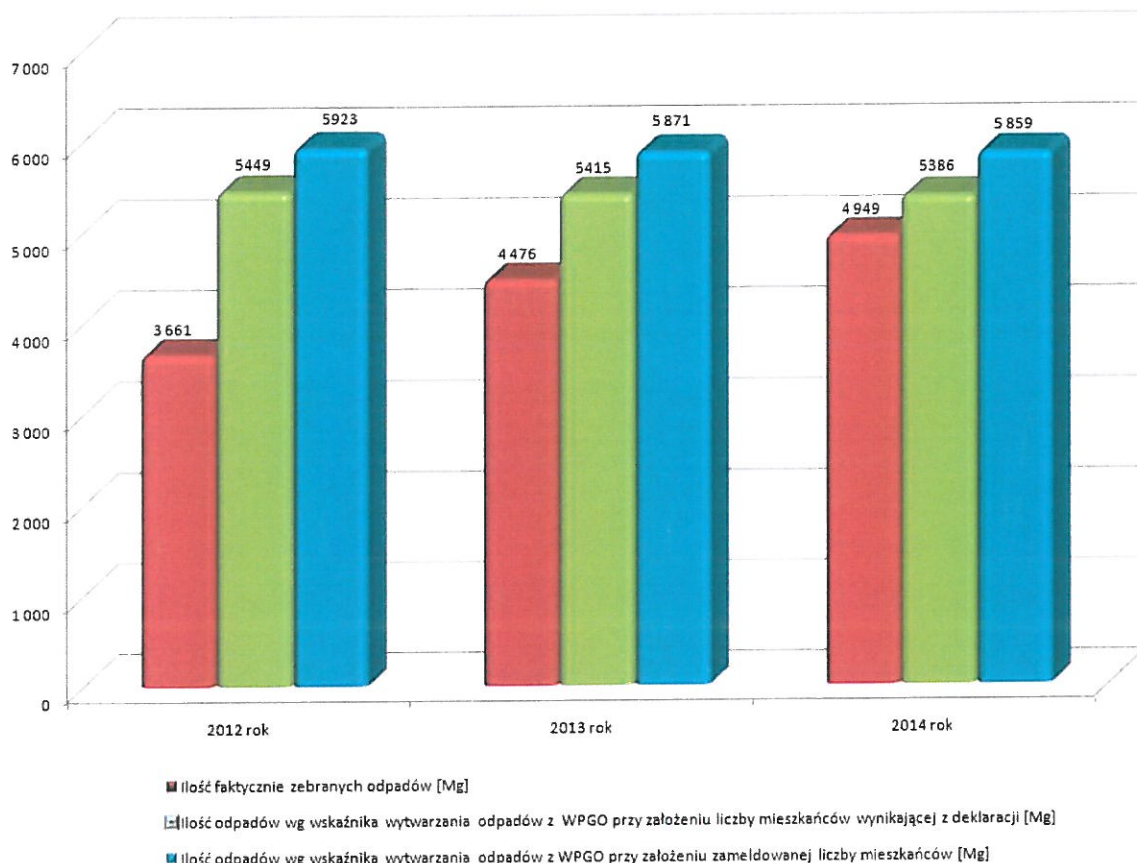
Rok	2012	2013	2014
Szacunkowa ilość wytworzonych odpadów przy uwzględnieniu liczby osób zameldowanych [Mg]	5 923	5 871	5 859
Szacunkowa ilość wytworzonych odpadów przy uwzględnieniu liczby osób zadeklarowanych [Mg]	5 449	5 415	5 386
Różnica [Mg]	474	456	473

Poniżej przedstawiono ilości faktycznie zebranych odpadów na terenie Gminy Radzionków w latach 2012 – 2014:

L.p.	Kod odpadu zgodnie z katalogiem odpadów	Rodzaj odpadu	Ilość odpadów w 2012 roku [Mg]	Ilość odpadów w 2013 roku [Mg]	Ilość odpadów w 2014 roku [Mg]
1	2	3	4	5	6
1	15 01 01	opakowania z papieru i tektury	93,80	0,00	56,90
2	15 01 02	opakowania z tworzyw sztucznych	0,00	0,00	0,00
3	15 01 04	opakowania z metali	0,00	0,00	0,00
4	15 01 06	zmieszane odpady opakowaniowe	0,00	77,60	0,00
5	15 01 07	opakowania ze szkła	10,20	49,00	205,70
6	15 01 10*	opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych	0,00	0,02	0,45
7	17 01 01	odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	72,70	231,40	495,32
8	17 01 02	gruz ceglany	8,46	11,80	0,00
9	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego	0,00	1,30	0,00
10	20 01 01	papier i tektura	71,00	83,40	21,90
11	20 01 02	szkło	112,10	105,20	0,04
12	20 01 23*	urządzenia zawierające freony	0,00	0,00	0,00
13	20 01 32	leki	0,20	0,30	0,30
14	20 01 39	tworzywa sztuczne	50,00	122,70	181,90
15	20 01 33*	baterie i akumulatory niebezpieczne	0,00	0,00	0,00
16	20 01 34	baterie i akumulatory	0,00	0,00	0,10
17	20 01 35*	sprzęt elektryczny i elektroniczny niebezpieczny	5,60	1,50	0,00
18	20 01 36	sprzęt elektryczny i elektroniczny	4,80	2,50	3,50
19	20 02 01	odpady biodegradowalne	20,40	61,40	114,06
20	20 02 02	gleba, ziemia w tym kamienie	0,00	0,00	0,00
21	20 03 01	niesegregowane odpady komunalne	3 011,00	3 694,30	3 823,6
22	20 03 03	z czyszczenia ulic i placów	141,30	10,50	0,00
23	20 03 07	odpady wielkogabarytowe	59,10	23,00	45,10
24	20 01 40	metale	0,00	0,00	0,00
Suma:			3 660,66	4 475,92	4 948,87

Można zauważyć tendencję wzrostową jeśli chodzi o ilość wszystkich odpadów zebranych na terenie Gminy Radzionków. Jest to zjawisko pozytywne i oznacza postępujące uszczelnianie się systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Poniższy wykres obrazuje różnice pomiędzy ilością faktycznie zebranych odpadów komunalnych w danym roku w stosunku do ilości wyliczonej na podstawie wskaźnika wytwarzania odpadów przyporządkowanego małym gminom - w pierwszym przypadku przy wykorzystaniu liczby osób zameldowanych w gminie, w drugim przy wykorzystaniu liczby osób faktycznie objętej systemem „Śmieciowym”.



Ważnym elementem stanowiącym o skuteczności systemu gospodarowania odpadami jest ilość wysegregowanych odpadów, w szczególności papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła. Jest to istotne przede wszystkim z tego względu, że zgodnie z art. 3b ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy są obowiązane osiągnąć do dnia 31 grudnia 2020 r. poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia ww. frakcji odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 50% wagowo. Analizę masową i procentową wytwarzanych i odbieranych odpadów zbieranych selektywnie (papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła) oraz osiągnięte poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia tych odpadów przedstawiono w poniższej tabeli.

Lp.	Rodzaj danych	2012 rok	2013 rok	2014 rok
1	Liczba osób zameldowanych	16 733	16 586	16 550
2	Wskaźnik wytwarzania odpadów wg GUS	0,336	0,334	0,341
3	Udział odpadów segregowanych w strumieniu wszystkich odpadów wg GUS	32,40	32,40	32,40
4	Ilość odpadów segregowanych wytworzonych na terenie gminy	1 821,62	1 794,87	1 828,51
5	Ilość zebranych odpadów	337,10	396,40	466,44
6	% zebranych odpadów z terenu gminy (stosunek ilości odpadów zebranych do wytworzonych)	18,51	22,09	25,51

Lp.	Rodzaj danych	2012 rok	2013 rok	2014 rok
7	Ilość odpadów przekazanych do odzysku [Mg]	382,50	341,30	299,14
8	% odpadów przekazanych do odzysku w stosunku do odpadów zebranych (jakość surowca)	113,47	86,10	64,13
9	Poziom odzysku wymagany przepisami	10,00%	12,00%	14,00%
10	Poziom odzysku osiągnięty	17,98%	19,02%	16,36%

Z przedstawionej wyżej tabeli wynika, że na terenie Gminy Radzionków zbieranych jest ponad 20% wytworzonych odpadów segregowanych ze szkła, tworzyw sztucznych, papieru i tektury oraz metali. W 2014 roku w stosunku do roku 2013 odebrano większą masę odpadów, jednak widać, że surowiec jest coraz gorszej jakości – zebrano 466 ton odpadów, a przekazano do recyklingu zaledwie 60% tej masy, czyli 299 ton, a w masie tej znajdują się również od 2013 roku odpady odebrane w Gminnym Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych oraz odpady wysortowane na sortowni. W wyniku tego zmniejszył się osiągnięty przez Gminę Radzionków poziom odzysku.

Należy zwrócić uwagę, że określony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 maja 2012 roku poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów z papieru, metali, tworzyw sztucznych oraz szkła dla roku 2015 to 16%, natomiast dla roku 2016 - 18%. W związku z tym zagadnienie wymaga przeanalizowania i przeprowadzenia natychmiastowych działań w zakresie polepszenia jakości odbieranych surowców wtórnych.

Aby zachęcić mieszkańców do segregacji odpadów Gmina organizowała w 2014 roku akcję edukacyjno-informacyjną m.in. poprzez:

- umieszczanie artykułów na stronie www.eko.radzionkow.pl oraz w Kurierze Radzionkowskim,
- rozdysponowywanie właścicielom nieruchomości w okresach półrocznych szczegółowego harmonogramu odbioru odpadów z nieruchomości w tym odpadów zbieranych selektywnie (papier, szkło, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, metale, odpady wielkogabarytowe i wielkogabarytowy zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady zielone),
- zorganizowanie konkursu na nazwę dla Gminnego Punktu Zbierania Odpadów Komunalnych skierowany do mieszkańców gminy Radzionków.

Akcje edukacyjne należy w przyszłości intensyfikować, w szczególności w zakresie wiedzy i świadomości mieszkańców gminy o tym, jak ważne jest zaangażowanie w prawidłowo przeprowadzaną segregację każdego mieszkańca oraz o tym, że segregować się powinno nie tylko ze względu na wymiar finansowy.

Gminy mają również obowiązek osiągnięcia do dnia 31 grudnia 2020 r. poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne w wysokości co najmniej 70% wagowo. Pośrednie poziomy wyznaczone dla roku 2012, 2013 i 2014 to odpowiednio 30%, 36% i 38%. W Gminie Radzionków w ww. latach osiągnięto poziom 100%.

8. Ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, odbieranych z terenu gminy

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości są zobowiązane do przekazywania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, do regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych.

Natomiast w przypadku, gdy regionalna instalacja ulegnie awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn, wówczas odpady winny być przekazane do instalacji przewidzianych do zastępczej obsługi.

Ilości faktycznie odebranych zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych na terenie Gminy Radzionków w latach 2012 - 2014:

L.p.	Kod odpadu zgodnie z katalogiem odpadów	Rodzaj odpadu	Ilość odpadów w 2012 roku [Mg]	Ilość odpadów w 2013 roku [Mg]	Ilość odpadów w 2014 roku [Mg]
1.	20 02 01	Odpady biodegradowalne	20,40	61,40	114,06
2.	20 03 01	Niesegregowane odpady komunalne	3 011,00	3 694,30	3 823,60
3.	19 12 12	Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11	13,00	1 239,90	2 102,60

Przedmiotowe odpady w 2014 roku zostały poddane następującym procesom:

L.p.	Kod odpadu zgodnie z katalogiem odpadów	Ilości odpadów w 2013 roku [Mg]	Odpady poddane unieszkodliwieniu [%]	Odpady poddane odzyskowi [%]
1.	20 02 01	114,06	-	46,5% poprzez kompostowanie, natomiast pozostała ilość została tymczasowo zmagazynowana
2.	20 03 01	3 823,60	-	100% poprzez metodę R12*
3.	19 12 12	2 102,60	100% poprzez składowanie	39,5% poprzez metodę D5** 60,5% poprzez metodę D8***

* proces odzysku R12 to zgodnie z załącznikiem nr 1 do ustawy o odpadach wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R11 (jeżeli nie istnieje inny właściwy kod R, może to obejmować procesy wstępne poprzedzające przetwarzanie wstępne odpadów, jak np. demontaż, sortowanie, kruszenie, zagęszczanie, granulację, suszenie, rozdrabnianie, kondycjonowanie, przepakowywanie, separację, tworzenie mieszanek lub mieszanie przed poddaniem któremukolwiek z procesów wymienionych w poz. R1-R11)

**proces unieszkodliwiania D5 to zgodnie z załącznikiem nr 2 do ustawy o odpadach składowanie na składowiskach w sposób celowo zaprojektowany (np. umieszczanie w uszczelnionych oddzielnych komorach, przykrytych i izolowanych od siebie wzajemnie i od środowiska itd.)

***proces unieszkodliwiania D8 to zgodnie z załącznikiem nr 2 do ustawy o odpadach obróbka biologiczna, niewymieniona w innej pozycji niniejszego załącznika, w wyniku której powstają ostateczne związki lub mieszanki, które są unieszkodliwiane za pomocą któregokolwiek spośród procesów wymienionych w poz. D1-D12

Zgodnie z art. 3c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Gminy są obowiązane ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania do dnia 16 lipca 2013 r. - do nie więcej niż 50 % wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. Natomiast do dnia 16 lipca 2020 r. - do nie więcej niż 35%. Poziomy te zostały przez Gminę Radzionków osiągnięte i wyniosły w latach 2012, 2013 i 2014 odpowiednio 1,68%, 3,02% i 0%.

Udział odpadów ulegających biodegradacji w wytworzonych odpadach zgodnie z przyjętym wskaźnikiem w Wojewódzkiej Planie Gospodarki Odpadami 2013 kształtuje się następująco:

Rok	2010	2011	2012	2013	2014
Szacunkowa ilość wytworzonych odpadów ulegających biodegradacji (dla małych miast) [Mg]	3 398	3 390	3 380	3 350	3 343

Przed wejściem nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi Gmina Radzionków organizowała zbiórkę odpadów zielonych od mieszkańców (tylko liści w okresie jesienno-wiosennym). Odpady zielone typu trawa były często porzucane w mniej zaludnionych częściach miasta lub w rowach przydrożnych tworząc dzikie wysypiska.

W okresie tym koszt odbioru odpadów zależał od pojemności pojemnika, a dodatkowe worki z trawą generowały konieczność poniesienia dodatkowych opłat. Natomiast w nowym systemie gospodarowania odpadami komunalnymi, który zaczął obowiązywać od 1 lipca 2013 r. ilość odbieranych odpadów nie jest limitowana. Ilość zebranych odpadów zielonych systematycznie wzrasta – 2012 r. to 20,40 M, 2013 r. to już 61,40 natomiast w 2014 r. zebrano ponad 114 Mg.

9. Podsumowanie

Ilość odpadów zebranych z terenu Gminy Radzionków sukcesywnie wzrasta, co wskazuje na uszczelnianie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Łącznie w 2014 r. zebranych zostało 4 949 Mg odpadów komunalnych, w tym 3 824 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, które poddano procesowi odzysku oraz ponad 114 Mg odpadów zielonych, które zagospodarowano poprzez proces kompostowania w ponad 46%, a pozostała ilość została tymczasowo zmagazynowana.

W roku 2014 osiągnięto wymagany poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania. Tak jak przypuszczano ilość odpadów zielonych kolejny raz wzrosła z 61 Mg w roku 2013 do ponad 114 Mg w roku 2014.

W Gminie Radzionków wzrasta masa odbieranych odpadów zbieranych selektywnie takich jak papier, szkło, tworzywa sztuczne i metale, jednak widać, że surowiec jest coraz gorszej jakości – zebrano 466 ton odpadów, a przekazano do recyklingu zaledwie 60% tej masy. W wyniku tego zmniejszył się osiągnięty przez Gminę Radzionków poziom odzysku, mieści się on jednak w normach określonych przepisami. Konieczna będzie w najbliższym czasie intensyfikacja działań edukacyjnych skierowanych do mieszkańców gminy w tym zakresie.

Jeśli chodzi o poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne, to w 2014 roku osiągnięto poziom 100% (minimum to 70%).

W regionie II, do którego Gmina Radzionków przynależy ze względu na system gospodarowania odpadami komunalnymi, brakuje wystarczającej ilości instalacji regionalnych, które pokryłyby potrzeby regionu. W związku z tym powinny powstać kolejne instalacje zarówno mechaniczno-biologiczne jak i kompostownie, sortownie posiadające status instalacji regionalnej. W 2014 powstały tego typu instalacje w Dąbrowie Górniczej i Sosnowcu, co znacznie zwiększa możliwości przerobowe, w ramach instalacji regionalnych dla regionu II.

Poniesione koszty związane z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów w stosunku do roku 2013 się zmniejszyły. Były to jednak w 2013 roku częściowo dane szacunkowe. Ocena skuteczności systemu, w tym wpływ wysokości kosztów na efektywność systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Radzionków będzie możliwa do oceny w perspektywie kilku następnych lat. Być może, pewny już na dzień dzisiejszy wzrost kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w następnych latach przyniesie efekt w postaci zwiększenia się poziomu odzysku odpadów zbieranych selektywnie.

Opracowały:

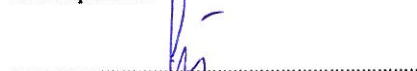


Zuzanna Senkała
Kierownik Referatu Ochrony Środowiska



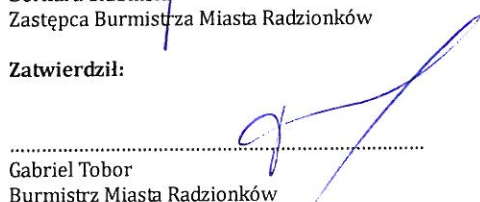
Ewa Łabno
Starszy Specjalista w Referacie Ochrony Środowiska

Zaakceptował:



Bernard Skibiński
Zastępca Burmistrza Miasta Radzionków

Zatwierdził:



Gabriel Tobor
Burmistrz Miasta Radzionków